

МАК АД ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За годината, приключваща на 31 декември 2013 г.

1. Корпоративна информация

Консолидираният Финансовият отчет на МАК АД („Дружеството“) за годината, приключваща на 31 декември 2013 г., е одобрен за издаване съгласно решение на Съвета на Директорите от 16 април 2014 г.

МАК АД е акционерно дружество, .МАК АД е акционерно дружество, регистрирано в Габровски окръжен съд по фирмено дело № 1388/1993 г. и е вписано в Търговския регистър към Агенция по вписванията, ЕИК 817059257 –предприятие майка. Основната дейност на МАК АД е свързана с производство на памучни и тип памучни тъкани.

МАК - В ЕООД- дъщерно дружество, 100% собственост на МАК АД. Дружеството е регистрирано в Габровския окръжен съд по ф.д. 598/2007 и е вписано в Търговския регистър към Агенция по вписванията, ЕИК 101645909. Основната му дейност е свързана с конфекционирането на изделия.

МАК ДИВЕРС ЕООД- дъщерно дружество, 100% собственост на МАК АД. Дружеството е регистрирано в Търговския регистър към Агенция по вписванията на 15.03.2012г, ЕИК 201959437. Основната му дейност е свързана с с покупка и продажба на стоки в първоначален преработен и готов вид; текстилно и шивашко производство; външнотърговска дейност /внос и износ/ и търговия на едро в страната с всякакъв вид стоки.

Дружествата и през 2013г са продължили основната си дейност.

Към 31 декември 2013 г., акционерите на Дружеството са:

Акционери	Участие	Брой акции	Номинална стойност хил. лв.
ДЮКЕР ООД, Габрово	79,66%	322,385	323
Георги Димитров Бижев	7,16%	28,988	29
КЮБИ АД, Габрово	3,04%	12,300	12
Юридически лица (до 2%) общо	4,52%	18,305	18
Физически лица (под 1%) общо	5,62%	22,743	23
Общо		404,721	405

2.1 База за изготвяне

Финансовият отчет е изготвен на база историческа цена.

Финансовият отчет е представен в български лева и всички показатели са закръглени до най-близките хиляда български лева (хил. лв.), освен ако е упоменато друго.

Изявление за съответствие

Финансовият отчет на МАК АД е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, така както са приети за прилагане в Европейския Съюз („МСФО, така както са приети за прилагане в ЕС“).

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики

а) Превръщане в чуждестранна валута

Финансовият отчет е представен в български лева, която е функционалната валута и валутата на представяне на Дружеството. Сделките в чуждестранна валута първоначално се отразяват във функционалната валута по обменния курс на датата на сделката. Монетарните активи и пасиви, деноминирани в чуждестранни валути се преизчисляват във функционалната валута, в края на всеки месец по заключителния обменен курс на Българска Народна Банка за последния работен ден от съответния месец. Всички курсови разлики се признават в отчета за всеобхватния доход. Немонетарните активи и пасиви, които се оценяват по историческа цена на придобиване в чуждестранна валута се превръщат във функционалната валута по обменния курс към датата на първоначалната сделка (придобиване).

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

б) Признаване на приходи

Приходите се признават до степента, в която е вероятно икономически ползи да бъдат получени от Дружеството и сумата на прихода може да бъде надеждно оценена, независимо от това кога е получено плащането. Приходите се оценяват по справедливата стойност на полученото или дължимо възнаграждение на база на договорените условия на плащане, като се изключат отстъпки, рабати и други данъци върху продажбите или мита. Дружеството анализира договореностите си за продажби според специфични критерии, за да определи дали действия като принципал или като агент. То е достигнало до заключение, че действия като принципал във всички такива договорености. Преди да бъде признат приход, следните специфични критерии за признаване трябва също да бъдат удовлетворени:

Продажби на продукция и стоки

Приходите от продажби на продукция и стоки се признават, когато съществените рискове и ползи от собствеността върху продукцията и стоките са прехвърлени на купувача, което обичайно става в момента на тяхното получаване от клиента на уговореното място.

Предоставяне на услуги

Приходите от предоставяне на услуги се признават на база на етапа на завършеност на сделката към отчетната дата. Етапът на завършеност на сделката се определя на база на отработените до момента човекочасове като процент от общите човекочасове, които ще бъдат отработени за всеки договор. Когато резултатът от сделката (договора) не може да бъде надеждно оценен, приходът се признава само доколкото извършените разходи подлежат на възстановяване.

в) Данъци

Текущ данък върху доходите

Текущите данъчни активи и пасиви за текущия и предходни периоди се признават по сумата, която се очаква да бъде възстановена от или платена на данъчните власти. При изчисление на текущите данъци се прилагат данъчните ставки и данъчните закони, които са в сила или са в значителна степен приети към отчетната дата. Ръководството анализира отделните позиции в данъчната декларация, за които приложимите данъчни разпоредби са предмет на тълкуване и признава провизии, когато това е уместно.

Текущите данъци се дебитират или кредитират директно в другия всеобхватен доход или в собствения капитал (а не в печалбата и загубата за периода), когато данъкът се отнася до статии, които са били признати директно извън печалбата или загубата през същия или предходни отчетни периоди.

Отсрочен данък върху доходите

Отсрочените данъци се признават по балансовия метод за всички временни разлики към отчетната дата, които възникват между данъчната основа на активите и пасивите и техните балансови стойности.

Отсрочени данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики освен до степента, до която отсроченият данъчен пасив възниква от първоначално признаване на актив или пасив от дадена сделка, която не е бизнес комбинация и не влияе нито върху счетоводната печалба, нито върху данъчната печалба или загуба към момента на извършване на сделката.

Активи по отсрочени данъци се признават за всички намаляеми временни разлики, пренесени неизползвани данъчни кредити и неизползвани данъчни загуби, до степента, до която е вероятно да е налице облагаема печалба, срещу която да бъдат използвани намаляемите временни разлики, пренесените неизползвани данъчни кредити и неизползваните данъчни загуби освен ако отсроченият данъчен актив възниква от първоначално признаване на актив или пасив от дадена сделка, която не е бизнес комбинация и не влияе нито върху счетоводната печалба, нито върху данъчната печалба или загуба към момента на извършване на сделката.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

в) Данъци (продължение)

Отсрочен данък върху доходите (продължение)

Дружеството извършва преглед на балансовата стойност на отсрочените данъчни активи към всяка отчетна дата и я намалява до степента, до която вече не е вероятно да бъде реализирана достатъчна облагаема печалба, която да позволява целия или част от отсрочения данъчен актив да бъде възстановен. Непризнатите отсрочени данъчни активи се преразглеждат към всяка отчетна дата и се признават до степента, до която е станало вероятно да бъде реализирана бъдеща облагаема печалба, която да позволи отсрочения данъчен актив да бъде възстановен.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват по данъчните ставки, които се очаква да бъдат в сила за периода, в който активът се реализира или пасивът се уреди, въз основа на данъчните ставки (и данъчни закони), действащи или влезли в сила, в значителна степен, към отчетната дата.

Отсрочените данъци, свързани със статии, признати извън печалбата или загубата, се признават извън печалбата или загубата. Отсрочените данъци се признават в зависимост от свързаната с тях сделка или в другия всеобхватен доход, или директно в собствения капитал.

Дружеството компенсира отсрочени данъчни активи и пасиви само тогава, когато има законово право да приспада текущи данъчни активи срещу текущи данъчни пасиви и отсрочените данъчни активи и пасиви се отнасят до данък върху доходите, наложени от един и същ данъчен орган за едно и също данъчнозадължено предприятие.

Данък върху добовената стойност (ДДС)

Приходите, разходите и активите се признават нетно от ДДС, с изключение на случаите, когато:

- ДДС, възникващ при покупка на активи или услуги не е възстановим от данъчните власти, в който случай ДДС се признава като част от цената на придобиване на актива или като част от съответната разходна позиция, както това е уместно; и
- вземанията и задълженията, които се отчитат с включен ДДС.

Нетната сума на ДДС, възстановима от или дължима на данъчните власти, се включва в стойността на вземанията или задълженията в баланса.

г) Доходи на персонала при пенсиониране

Съгласно българското трудово законодателство, Дружеството като работодател, е задължено да изплати две или шест brutни месечни заплати на своите служители при пенсиониране, в зависимост от прослуженото време. Ако служителят е работил при същия работодател през последните 10 години от трудовия си стаж, той трябва да получи шест brutни месечни заплати при пенсиониране, а ако е работил по-малко от 10 години при същия работодател – две brutни месечни заплати. Планът за доходи на персонала при пенсиониране не е финансиран. Дружеството определя своите задължения за изплащане на доходи на персонала при пенсиониране като използва актюерски метод на оценка. Актюерските печалби и загуби се признават като приход или разход, в периода в който са възникнали. Актюерските печалби или загуби се признават за очаквания средно-оставащ брой години трудов стаж на персонала.

Разходите за минал трудов стаж се признават като разход на линейна база за средния срок, докато доходите станат безусловно придобити. До степента, до която доходите са вече безусловно придобити, незабавно след въвеждане или промени в плана за доходи при пенсиониране, Дружеството признава разхода за минал трудов стаж веднага.

Задължението за доходи на персонала при пенсиониране се състои от настоящата стойност на задължението за изплащане на тези доходи, намалена с непризнатите разходи за минал трудов стаж.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

д) Финансови инструменти – първоначално признаване и последващо оценяване

• Финансови активи

Първоначално признаване

Финансовите активи в обхвата на МСС 39 *Финансови инструменти: признаване и оценяване* се класифицират като финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, или като заеми и вземания, или като инвестиции държани до падеж или като финансови активи на разположение за продажба, както това е по-уместно. Дружеството определя класификацията на своите финансови активи при първоначалното им признаване.

Финансовите активи се признават първоначално по справедливата им стойност, плюс, в случай на инвестиции, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, разходите по сделката, които се отнасят пряко към придобиването на финансовия актив.

Покупките или продажби на финансови активи, чиито условия изискват прехвърлянето на актива през период от време, установен обикновено с нормативна разпоредба или действаща практика на съответния пазар (редовни покупки), се признават на датата на търгуване (сделката), т.е. на датата на която Дружеството се е ангажирало да купи или продаде актива.

Финансовите активи на Дружеството включват парични средства и парични еквиваленти, търговски и други вземания, и други финансови активи.

Последващо оценяване

Последващото оценяване на финансовите активи зависи от тяхната класификация, както следва:

Заеми и вземания

Заемите и вземанията са недеривативни финансови активи с фиксирани или определяеми плащания, които не се котират на активен пазар. След първоначалното им признаване, заемите и вземанията се оценяват по амортизирана стойност, с използването на метода на ефективния лихвен процент (ЕЛП), намалена с провизията за обезценка. Амортизираната стойност се изчислява като се вземат под внимание всички премии и отстъпки при придобиването, както и таксите, които са неразделна част от ЕЛП. Амортизацията по ЕЛП се включва във финансовите приходи в отчета за всеобхватния доход. Загубите, възникващи от обезценка, се признават в отчета за всеобхватния доход като други разходи.

Отписване

Финансов актив (или, когато е приложимо, част от финансов актив или част от група от сходни финансови активи) се отписва, когато:

- договорните права върху паричните потоци от финансовия актив са изтекли;
- договорните права за получаване на парични потоци от финансовия актив са прехвърлени или Дружеството е приело задължението да плати напълно получените парични потоци без съществена забава към трета страна чрез споразумение за прехвърляне; при което (а) Дружеството е прехвърлило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив; или (б) Дружеството нито е прехвърлило, нито е запазило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, но не е запазило контрола върху него.

Когато Дружеството е прехвърлило договорните си права за получаване на парични потоци от финансовия актив или е встъпило в споразумение за прехвърляне и нито е прехвърлило, нито е запазило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, но е запазило контрола върху него, то продължава да признава прехвърления финансов актив до степента на продължаващото си участие в него. В този случай Дружеството признава и свързаното задължение. Прехвърленият актив и свързаното задължение се оценяват на база, която отразява правата и задълженията, които Дружеството е запазило.

Степента на продължаващото участие, което е под формата на гаранция за прехвърления актив, се оценява по по-ниската от първоначалната балансова стойност на актива и максималната стойност на възнаградението, което може да се наложи да бъде възстановено от Дружеството.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

д) Финансови инструменти – първоначално признаване и последващо оценяване (продължение)

- **Финансови активи (продължение)**

Обезценка на финансови активи

Към всяка отчетна дата Дружеството прави преценка дали съществуват обективни доказателства, че даден финансов актив или група от финансови активи може да е обезценена. Финансовият актив или групата от финансови активи се счита за обезценена, когато съществуват обективни доказателства за обезценка в резултат на едно или повече събития, които са възникнали след първоначалното признаване на актива ("събитие за понесена загуба") и това събитие за понесена загуба оказва влияние върху очакваните бъдещи парични потоци от финансовия актив или групата от финансови активи, които могат да бъдат надеждно оценени. Доказателствата за обезценка могат да включват индикации, че длъжници или група от длъжници изпитват сериозни финансови затруднения или са в неизпълнение или просрочие при изплащането на лихви или главници, или вероятност да обявят неплатежоспособност/свръхзадлъжнялост или да предприемат финансова реорганизация, или когато наблюдавани данни индикират измеримо намаление в очакваните бъдещи парични потоци, като например промени в просрочията или икономически условия, които са свързани с неизпълнения от страна на длъжниците.

Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност

За финансови активи, отчитани по амортизирана стойност, Дружеството първо преценява дали съществуват обективни доказателства за обезценка индивидуално за финансови активи, които са съществени поотделно или колективно за финансови активи, които не са съществени поотделно. Ако се определи, че не съществуват обективни доказателства за обезценка на индивидуално оценяван финансов актив, независимо дали той е съществен или не, активът се включва в група от финансови активи със сходни характеристики на кредитен риск и тази група от финансови активи се оценява за обезценка на колективна база. Активи, които са оценени за обезценка индивидуално и за които загубата от обезценка е и продължава да бъде признавана, не се включват в колективната оценка за обезценка.

Ако съществуват обективни доказателства, че е възникнала загуба от обезценка, сумата на загубата се оценява като разликата между балансовата стойност на актива и сегашната стойност на очакваните бъдещи парични потоци (като се изключват бъдещи очаквани загуби по заеми, които все още не са понесени). Сегашната стойност на очакваните бъдещи парични потоци се дисконтира по първоначалния ефективен лихвен процент на финансовите активи. Ако заем има плаващ лихвен процент, процентът на дисконтиране за оценка на загубата от обезценка представлява текущият ефективен лихвен процент.

Балансовата стойност на актива се намалява чрез използване на корективна сметка и сумата на загубата се признава в печалбата и загубата за периода. Приходите от лихви продължават да се начисляват върху намалената балансова стойност като се използва лихвения процент, който е използван за дисконтиране на бъдещите парични потоци за целите на оценка на загубата от обезценка. Приходите от лихви се отразяват като част от финансовите приходи в отчета за всеобхватния доход. Заемите, наред със свързаните с тях провизии, се отписват, когато не съществува реалистична възможност те да бъдат събрани в бъдеще и всички обезпечения са реализирани или са били прехвърлени на Дружеството. Ако в последваща година, сумата на очакваната загуба от обезценка се увеличи или намалее, поради събитие, възникващо след признаването на обезценката, по-рано признатата загуба от обезценка се увеличава или намалява чрез корекция в корективната сметка. Ако бъдещо отписване бъде възстановено на по-късен етап, възстановяването се признава в печалбата или загубата за периода.

- **Финансови пасиви**

Първоначално признаване и оценяване

Финансовите пасиви, в обхвата на МСС 39, се класифицират като финансови пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, или като заеми и привлечени средства, или като деривативи, които са ефективни хеджиращи инструменти, както това е по-уместно. Дружеството определя класификацията на своите финансови пасиви при първоначалното им признаване.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

д) Финансови инструменти – първоначално признаване и последващо оценяване (продължение)

• Финансови пасиви (продължение)

Първоначално признаване и оценяване (продължение)

Финансовите пасиви се признават първоначално по справедливата им стойност, плюс, в случай на заеми и привлечени средства, разходите по сделката, които се отнасят пряко към придобиването на финансовия пасив.

Финансовите пасиви на Дружеството включват търговски и други задължения и лихвоносни заеми.

Последващо оценяване

Последващото оценяване на финансовите пасиви зависи от тяхната класификация, както следва:

Заеми и привлечени средства

След първоначалното им признаване, заемите и привлечените средства се оценяват по амортизирана стойност при използване на метода на ЕЛП. Печалбите и загубите от заеми и привлечени средства се признават в отчета всеобхватния доход, когато пасивът се отписва, както и чрез процеса на амортизация.

Амортизираната стойност се изчислява като се вземат под внимание всякакви дисконти или премии при придобиването и такси, или разходи, които са неразделна част от ЕЛП. Амортизацията по ЕЛП се включва във финансовите разходи в отчета за всеобхватния доход.

Отписване

Финансов пасив се отписва, когато той е погасен, т.е. когато задължението определено в договора е отпаднало или е анулирано или срокът му е изтекъл.

Когато съществуващ финансов пасив бъде заменен с друг от същия кредитор при значително различни условия или условията на съществуващия пасив бъдат съществено модифицирани, тази замяна или модификация се третира като отписване на първоначалния пасив и признаване на нов пасив, а разликата в съответните балансови стойности се признава в печалбата и загубата за периода.

е) Компенсиране на финансови инструменти

Финансовите активи и финансовите пасиви се компенсират и нетната сума се представя в баланса, когато и само когато, е налице юридически упражняемо право за компенсиране на признатите суми и Дружеството има намерение за уреждане на нетна база, или за едновременно реализиране на активите и уреждане на пасивите.

ж) Справедлива стойност на финансовите инструменти

Към всяка отчетна дата справедливата стойност на финансови инструменти, които се търгуват активно на пазарите, се определя на база на котиран пазарни цели или котировки от дилъри (цени „купува“ за дълги позиции и цени "продава" за къси позиции) без да се приспадат разходи по сделката.

Справедливата стойност на финансови инструменти, за които няма активен пазар, се определя с помощта на техники за оценяване. Тези техники включват използване на скоростни пазарни преки сделки; препратки към текущата справедлива стойност на друг инструмент, който е в значителна степен същия; анализ на дисконтираните парични потоци и други модели за оценка.

Анализ на справедливите стойности на финансовите инструменти и допълнителни данни за начина, по който те са оценени, е предоставен в Бележка 21.

з) Основен капитал

Основният капитал е представен по номиналната стойност на издадените и платени акции. Постъпленията от издадени акции над тяхната номинална стойност се отчитат като премийни резерви.

МАК АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За годината, приключваща на 31 декември 2013 г.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

и) Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и натрупаните загуби от обезценка, ако има такива. Цената на придобиване включва и разходи за подмяна на части от машините и съоръженията и разходи по заеми по дългосрочни договори за строителство, при условие, че отговарят на критериите за признаване на актив. При извършване на разходи за основен преглед на машина и/или съоръжение те се включват в балансовата стойност на съответния актив като разходи за подмяна, при условие че отговарят на критериите за признаване на актив. Всички други разходи за аварийни ремонт и поддръжка се признават в отчета за доходите в периода, в който са извършени.

Амортизацията се изчислява на база на линейния метод за срока на полезния живот на активите, които са определени както следва:

	2013	2012
Сгради	25 години	25 години
Машини, съоръжения и оборудване	4 години	4 години
Транспортни средства	4 години	4 години
Стопански инвентар	7 години	7 години

Имот, машина и съоръжение се отписва при продажбата му или когато не се очакват никакви бъдещи икономически изгоди от неговото използване или при освобождаване от него. Печалбите или загубите, възникващи при отписването на актива (представляващи разликата между нетните постъпления от продажбата, ако има такива, и балансовата стойност на актива) се включват в отчета за всеобхватния доход, когато активът бъде отписан.

В края на всяка финансова година се извършва преглед на остатъчните стойности, полезния живот и прилаганите методи на амортизация на активите и ако очакванията се различават от предходните приблизителни оценки, последните се променят в бъдещи периоди.

й) Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти са имоти, държани или за получаване на приходи от наеми или за увеличаване стойността на капитала, или за двете. Инвестиционните имоти първоначално се оценяват по цена на придобиване, която включва разходите по сделката. Разходите за подмяна на части от инвестиционен имот се включват в неговата балансова стойност, когато тези разходи бъдат извършени и при условие, че отговарят на критериите за признаване на инвестиционен имот. Разходите за текуща поддръжка на инвестиционен имот се признават като разход в периода, в който са извършени.

След първоначално признаване инвестиционните имоти се оценяват по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и натрупаните загуби от обезценка.

Прехвърляния от или към инвестиционен имот трябва да се направят само когато има промяна в използването, доказана чрез: (а) започване на ползване от страна на собственика, за прехвърляне от инвестиционен имот в собствен дълготраен актив; (б) започване на разработване с цел продажба, за прехвърляне от инвестиционен имот в материални запаси; (в) край на ползването от собственика, за прехвърляне от собствен дълготраен актив в инвестиционен имот; (г) започване на оперативен лизинг към друга страна, за прехвърляне от материален запас в инвестиционен имот; или (д) край на строителството или разработването, за прехвърляне от имот в процес на изграждане или разработване в инвестиционен имот.

Инвестиционните имоти се отписват при освобождаване или когато инвестиционният имот е трайно изваден от употреба и никакви бъдещи икономически изгоди не се очакват от неговото освобождаване. Печалбите или загубите, произтичащи от изваждането от употреба или освобождаването от инвестиционен имот, се включват в печалбата или загубата в периода на изваждането от употреба или освобождаването.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

й) Инвестиционни имоти (продължение)

Амортизация

Амортизацията се изчислява на база на линейния метод за срока на полезния живот на инвестиционните имоти. Инвестиционните имоти в процес на изграждане и земята не се амортизират.

В края на всяка финансова година, се извършва преглед на полезния живот и прилаганите методи на амортизация на инвестиционните имоти. Промените в очаквания полезен живот или модел на консумиране на бъдещите икономически изгоди от активите се отчитат чрез промяна на амортизационния срок или метод и се третира като промяна в приблизителните счетоводни оценки. Разходите за амортизация на инвестиционни имоти се класифицират в отчета за доходите, като „Приходи от наеми и свързани услуги, нетно”.

к) Лизинг

Определянето дали дадено споразумение представлява или съдържа лизинг се базира на същността на споразумението в неговото начало и изисква оценка относно това дали изпълнението на споразумението зависи от използването на конкретен актив или активи и дали споразумението прехвърля правото за използване на актива.

Дружеството като лизингополучател

Дружеството класифицира лизингов договор като финансов лизинг, ако той прехвърля в значителна степен всички рискове и изгоди от собствеността върху наетия актив. В началото на лизинговия срок финансовия лизинг се признава като актив и пасив в баланса с размер, който в началото на лизинговия договор е равен на справедливата стойност на наетия актив или ако е по-ниска, по настоящата стойност на минималните лизингови плащания. Лизинговите плащания се разпределят между финансовите разходи и намалението на задължението по лизинга така, че да се получи постоянен лихвен процент върху оставащото салдо на задължението. Финансовите разходи се признават директно в отчета за всеобхватния доход.

Активите, придобити при условията на финансов лизинг се амортизират за срока на полезния живот на актива. Ако обаче няма разумна степен на сигурност, че Дружеството ще придобие собствеността върху тях до края на срока на лизинговия договор, активите се амортизират през по-краткия от двата срока - срока на полезния живот на актива или срока на лизинговия договор.

Лизинговите плащанията по договори за оперативен лизинг се признават като разход в печалбата или загубата на база линейния метод за срока на лизинговия договор.

Дружеството като лизингодател

Лизингов договор, при който Дружеството запазва в значителна степен всички рискове и изгоди от собствеността върху наетия актив, се класифицира като оперативен лизинг. Първоначалните преки разходи, извършени от Дружеството, във връзка с договарянето и уреждането на оперативен лизинг се прибавят към балансовата стойност на наетия актив и се признават като разход през целия срок на лизинговия договор на същата база както лизинговите приходи. Условните наеми се признават като приходи в периода, в който бъдат заработени.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

л) Разходи по заеми

Разходи по заеми, пряко свързани с придобиването, изграждането или производството на актив, който по необходимост отнема значителен период от време, за да се подготви за предназначението си или за продажбата си, се капитализират като част от неговата цена на придобиване. Всички други разходи по заеми се отчитат като разход в периода, в който възникват. Разходите по заеми включват лихвите и други разходи, които Дружеството извършва във връзка с получаването на привлечени средства.

м) Нематериални активи

Нематериалните активи, придобити отделно, се оценяват първоначално по цена на придобиване. След първоначалното признаване нематериалните активи се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и натрупаните загуби от обезценка.

Полезният живот на нематериалните активи е определен като ограничен, както следва:

	2013	2012
Програмни продукти	2 години	2 години

Нематериалните активи с ограничен полезен живот се амортизират за срока на полезния им живот и се тестват за обезценка, когато съществуват индикации, че стойността им е обезценена. Амортизационният период и методът за амортизация на нематериалните активи с ограничен полезен живот се преглеждат най-малко в края на всяка финансова година. Промените в очаквания полезен живот или модел на консумиране на бъдещите икономически изгоди от нематериалния актив се отчитат чрез промяна на амортизационния срок или метод и се третираат като промяна в приблизителните счетоводни оценки.

Печалбите или загубите, възникващи при отписването на нематериален актив, представляващи разликата между нетните постъпления от продажбата и балансовата стойност на актива, се включват в отчета за всеобхватния доход, когато активът бъде отписан.

н) Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността и нетната реализируема стойност.

Разходите, направени във връзка с доставянето на материалните запаси до тяхното настоящо местоположение и състояние, се отчитат както следва:

Материали	– доставна стойност, определена на база на метода „средно-претеглена стойност“;
Готова продукция и незавършено производство	– стойността на употребените преки материали, труд общи производствени разходи, разпределени на база на нормален производствен капацитет, без да се включват разходите по заеми.

Нетната реализируема стойност е предполагаемата продажна цена в нормалния ход на стопанската дейност минус приблизително оценените разходи за завършване на производствения цикъл и тези, които са необходими за осъществяване на продажбата.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

о) Обезценка на нефинансови активи

Към всяка отчетна дата, Дружеството оценява дали съществуват индикации, че даден актив е обезценен. В случай на такива индикации или когато се изисква ежегоден тест за обезценка на даден актив, Дружеството определя възстановимата стойност на този актив. Възстановимата стойност на актива е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите за продажба на актива или на обекта, генериращ парични потоци (ОГПП) и стойността му употреба. Възстановимата стойност се определя за отделен актив, освен в случай, че при използването на актива не се генерират парични потоци, които да са в значителна степен независими от паричните потоци, генерирани от други активи или групи от активи. Когато балансовата стойност на даден актив или ОГПП е по-висока от неговата възстановима стойност, той се счита за обезценен и балансовата му стойност се намалява до неговата възстановима стойност.

При определянето на стойността в употреба на актив, очакваните бъдещи парични потоци се дисконтират до тяхната сегашна стойност като се използва норма на дисконтиране преди данъци, която отразява текущата пазарна оценка на стойността на парите във времето и специфичните за актива рискове. Справедливата стойност, намалена с разходите за продажбата се определянето на база на скорошни пазарни сделки, ако има такива. Ако такива сделки не могат да бъдат идентифицирани, се прилага подходящ модел за оценка. Направените изчисления се потвърждават чрез използването на други модели за оценка или други налични източници на информация за справедливата стойност на актив или обект, генериращ парични потоци.

Изчисленията за обезценка се базират на подробни бюджети и прогнозни калкулации, които са изготвени поотделно за всеки ОГПП, към който са разпределени индивидуални активи. Тези бюджети и прогнозни калкулации обикновено покриват период от пет години. При по-дълги периоди се изчислява индекс за дългосрочен растеж и той се прилага след петата година към бъдещите парични потоци.

Загубите от обезценка се признават като разходи в печалбата и загубата за периода като се класифицират по тяхната функция съобразно използването (предназначението) на обезценения актив.

Към всяка отчетна дата, Дружеството преценява дали съществуват индикации, че загубата от обезценка на актив, която е призната в предходни периоди, може вече да не съществува или пък да е намаляла. Ако съществуват подобни индикации, Дружеството определя възстановимата стойност на актива или на обекта, генериращ парични потоци. Загубата от обезценка се възстановява обратно само тогава, когато е настъпила промяна в приблизителните оценки, използвани при определяне на възстановимата стойност на актива, след признаването на последната загуба от обезценка. Възстановяването на загуба от обезценка е ограничено, така че балансовата стойност на актива да не надвишава нито неговата възстановима стойност, нито да не надвишава балансовата стойност (след приспадане на амортизация), която щеше да бъде определена, ако не е била призната загуба от обезценка за актива в предходните години. Възстановяването на загуба от обезценка се признава в отчета за всеобхватния доход.

п) Парични средства и краткосрочни депозити

Паричните средства и краткосрочните депозити в баланса включват парични средства по банкови сметки, в брой и краткосрочни депозити с първоначален падеж от три или по-малко месеца.

За целите на изготвянето и представянето на отчета за паричните потоци, паричните средства и краткосрочни депозити включват парични средства по банкови сметки и в брой, краткосрочни депозити с първоначален падеж от три месеца или по-малко, намалени с блокираните парични средства.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

р) Провизии

Общи

Провизии се признават, когато Дружеството има сегашно задължение (правно или конструктивно) в резултат на минали събития, когато има вероятност за погасяване на задължението да бъде необходим поток от ресурси, съдържащ икономически ползи и когато може да бъде направена надеждна оценка на стойността на задължението. Когато Дружеството очаква, че някои или всички необходими за уреждането на провизията разходи ще бъдат възстановени, например съгласно застрахователен договор, възстановяването се признава като отделен актив, но само тогава когато е практически сигурно, че тези разходи ще бъдат възстановени. Разходите за провизии се представят в отчета за всеобхватния доход, нетно от сумата на възстановените разходи. Когато ефектът от времените разлики в стойността на парите е съществен, провизиите се дисконтират като се използва текуща норма на дисконтиране преди данъци, която отразява, когато е уместно, специфичните за задължението рискове. Когато се използва дисконтиране, увеличението на провизията в резултат на изминалото време се представя като финансов разход.

2.3 Промени в счетоводните политики и оповестявания

Нови и изменени стандарти и разяснения

Стандарти и разяснения, влезли в сила през текущия отчетен период

Следните изменения към съществуващи стандарти, издадени от СМСС и приети от ЕС са влезли в сила за текущия отчетен период:

- МСФО 13 Оценяване по справедлива стойност, приет от ЕС на 11 декември 2012 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2013);
- Изменения на МСФО 1 Прилагане за първи път на МСФО– хиперинфлация и премахването на фиксирани дати за дружества, прилагащи за първи път МСФО, приети от ЕС на 11 декември 2012 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2013).
- Изменения на МСФО 1 Прилагане за първи път на МСФО– Правителствени заеми, приети от ЕС на 4 март 2013 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2013).
- Изменения на МСФО 7 Финансови инструменти: Оповестяване – нетиране на финансови активи и финансови пасиви, приети от ЕС на 13 декември 2012 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2013).
- Изменения на МСС 1 Представяне на финансови отчети – представяне на пера от друг всеобхватен доход, приети от ЕС на 5 юни 2012 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 юли 2012).
- Изменения на МСС 12 Данъци върху дохода-отсрочени данъци: възстановимост на активи, приети от ЕС на 11 декември 2012 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2013);
- Изменения на МСС 19 Доходи на наети лица-подобрения при отчитането на доходите на персонала при напускане, приети от ЕС на 5 юни 2012 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2013);
- Изменения на различни стандарти Подобрения на МСФО (2012), произтичащи от годишния проект за подобрения на МСФО, публикувани на 17 май 2012 (МСФО 1, МСС 1, МСС 16, МСС 32, МСС 34) основно с цел отстраняване на противоречия и изясняване на формулировки (измененията са приложими за годишни периоди, започващи на или след януари 2013).
- КРМСФО 20 Разходи за премахване на отпадъци по време на производство в открита мина, приет от ЕС на 11 декември 2012 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2013);

Приемането на тези изменения към съществуващи стандарти не е довело до промени в счетоводната политика на Дружеството.

За годината, приключваща на 31 декември 2013 г.

3. Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения

Основните предположения, които са свързани с бъдещи и други основни източници на несигурности в приблизителните оценки към датата на баланса, и за които съществува значителен риск да доведат до съществени корекции в балансовите стойности на активите и пасивите през следващия отчетен период, са посочени по-долу:

Доходи на персонала при пенсиониране

Задължението за доходи на персонала при пенсиониране се определя чрез актюерска оценка. Тази оценка изисква да бъдат направени предположения за нормата на дисконтиране, бъдещото нарастване на заплатите, текучеството на персонала и нивата на смъртност. Поради дългосрочния характер на доходите на персонала при пенсиониране, тези предположения са обект на значителна несигурност. Към 31 декември 2013 г., задължението на Групата за доходи на персонала при пенсиониране е в размер на 62 хил. лв. (2012г: 99 хил. лв.). Допълнителна информация за доходите на персонала при пенсиониране е представена Бележка 16

Полезни животи на имоти, машини и съоръжения, и нематериални активи

Финансовото отчитане на имотите, машините и съоръженията, и нематериалните активи включва използването на приблизителни оценки за техните очаквани полезни животи и остатъчни стойности, които се базират на преценки от страна на ръководството на Дружеството. Информация за полезните животи на имоти, машини и съоръжения и нематериални кативи е представена в Бележка 2.2.

Обезценка на вземания

Дружеството използва корективна сметка за отчитане на провизията за обезценка на трудносъбираеми и несъбираеми вземания от клиенти. Ръководството преценява адекватността на тази провизия на база на възрастов анализ на вземанията, исторически опит за нивото на отписване на несъбираеми вземания, както и анализ на платежоспособността на съответния клиент, промени в договорените условия на плащане и др. Ако финансовото състояние и резултати от дейността на клиентите се влошат (над очакваното), стойността на вземания, които трябва да бъдат отписани през следващи отчетни периоди, може да бъде по-голяма от очакваната към датата на баланса. Към 31 декември 2013 г. най-добрата преценка на ръководството за необходимата обезценка на вземанията възлиза на 45 хил. лв. (2012 г.: 47 хил. лв.). Допълнителна информация е предоставена в Бележка 11.

4. Публикувани стандарти, които все още не са в сила

Публикуваните стандарти, които все още не са действащи до датата на издаване на финансовия отчет на Дружеството, са изброени по-долу. Дружеството ще ги приложи считано от съответните дати на тяхното влизане в сила.

Следните МСФО, изменения на МСФО и разяснения са приети от ЕС към датата на одобряване на настоящия индивидуален финансов отчет, но все още не са влезли в сила:

- МСФО 10 Консолидирани финансови отчети, приет от ЕС на 11 декември 2012 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2014);
- МСФО 11 Съвместни ангажименти, приет от ЕС на 11 декември 2012 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2014);
- МСФО 12 Оповестяване на дялове в други предприятия, приет от ЕС на 11 декември 2012 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2014);
- МСС 27 (ревизиран през 2011) Индивидуални финансови отчети, приет от ЕС на 11 декември 2012 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2014);
- МСС 28 (ревизиран през 2011) Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия, приет от ЕС на 11 декември 2012 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2014);
- Изменения на МСФО 10 Консолидирани финансови отчети, МСФО 11 Съвместни ангажименти и МСФО 12 Оповестяване на дялове в други предприятия – Ръководство за преминаване, приет от ЕС на 4 април 2013 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2014);
- Изменения на МСС 32 Финансови инструменти: Представяне - Нетирание на финансови активи и финансови пасиви, приети от ЕС на 13 декември 2012 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2014);

МАК АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За годината, приключваща на 31 декември 2013 г.

Стандарти и разяснения, издадени от СМСС, които все още не са приети от ЕС

Понастоящем, МСФО, приети от ЕС не се различават съществено от тези, приети от СМСС, с изключение на следните стандарти, изменения на съществуващи стандарти и разяснения, които все още не са одобрени от ЕС към датата на одобряване на настоящия финансов отчет:

- МСФО 9 Финансови инструменти и последващите изменения (ефективната дата все още не е определена);
- Изменения на МСС 19 Доходи на наети лица – Планове с дефинирани доходи: Вноски от наетите лица (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2014);
- Изменения на МСС 36 Обезценка на активи – Оповестяване на възстановимата стойност на нефинансови активи (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2014);
- Изменения на МСС 39 Финансови инструменти: Признаване и оценяване-Новация на деривативи и продължаване на отчитане на хеджиране (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2014);
- КРМСФО 21 Налози (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2014);

Дружеството е избрало да не приема тези стандарти, изменения и разяснения преди датата на влизането им в сила. Дружеството очаква приемането на тези стандарти, изменения и разяснения да не окаже съществен ефект върху финансовия отчет на Дружеството в периода на първоначалното им прилагане.

Ръководството е възприело в консолидираните финансови отчети да не се включват дъщерни и съвместни дружества, когато намерението е контролът да бъде временен и които не са извършвали дейност повече от две години, поради несигурност относно бъдещите икономически ползи, които те биха донесли за Групата.

Настоящият финансов отчет е изготвен с общо предназначение и осигурява информация за финансовото състояние, резултатите от дейността и паричните потоци на Дружеството за годината, приключваща на 31 декември 2013 година.

Финансовият отчет е изготвен на принципа на историческата цена.

Към датата на изготвяне на финансовия отчет ръководството на Дружеството прави оценка на способността на предприятията да продължат дейността си като действащи. При оценка дали предположението за действащи предприятия е уместно, ръководството взема предвид цяла налична информация за бъдещото, за най-малко, но без да се ограничава до 12 месеца от края на отчетния период. В резултат от оценката на ръководството, този финансов отчет е изготвен на база на принципа на действащото предприятие

МАК АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За годината, приключваща на 31 декември 2013 г.

5. Други приходи и разходи

5.1 Други приходи

	2013	2012
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Приходи от наеми	125	128
Приходи от продажби на материали	127	20
Приходи от продажби на дълготрайни материални активи	12	345
Приходи от финансиране	115	72
Отписани задължения	6	45
Възстановена обезценка на вземания (Бележка 11)	27	
Други	74	203
	486	844

5.2 Разходи за материали

	2013	2012
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Основни материали	(2,276)	(3,279)
Спомагателни материали	(1,384)	(1,306)
Горивни и смазочни материали	(1,070)	(1,128)
Резервни части	(84)	
Еленергия	(466)	(442)
Вода	(65)	(97)
Офис материали	(10)	(8)
Материали за ДМА	(95)	
Предпазна храна	(8)	(17)
Други материали	(19)	(50)
	(5,478)	(6,327)

МАК АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За годината, приключваща на 31 декември 2013 г.

5.3 Разходи за външни услуги

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Подизпълнители	(387)	(716)
Нает транспорт	(66)	(48)
Текущ ремонт машини и сгради	(103)	(14)
Реклама	(51)	(22)
Съобщителни услуги	(52)	(50)
Консултантски	(22)	(48)
Граждански договори	(16)	(9)
Застраховки	(19)	(26)
Данъци и такси	(76)	(85)
Строително-монтажни работи	(971)	(560)
Наеми	(16)	(52)
Анализ тъкани	(213)	(219)
Пречистване вода	(32)	(57)
Комисионни	(79)	(31)
Одиторски и юридически услуги	(31)	(44)
Ишлеме	(117)	(3)
Купони	35	(36)
Други	(252)	(142)
	<u>(2,538)</u>	<u>(2,162)</u>

5.4 Разходи за персонала

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Възнаграждения	(1,571)	(1,434)
Разходи за социални осигуровки	(346)	(316)
Разходи за доходи на персонала при пенсиониране	10	(97)
	<u>(1,921)</u>	<u>(1,847)</u>

5.5 Други разходи, нетно

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
		-
Командировки	(68)	(28)
Представителни	(6)	(7)
Обезценка материални запаси (Бележка 10)	(28)	
Отписани вземания	(4)	(13)
Обезценка на вземания (Бележка 11)	(26)	(47)
Глоби и неустойки		(4)
Други	(107)	(4)
	<u>(239)</u>	<u>(103)</u>

МАК АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За годината, приключваща на 31 декември 2013 г.

5.6 Финансови разходи

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Лихви	(2)	(2)
Отрицателни валутно- курсови разлики	(9)	(7)
Други	(24)	(16)
	<u>(35)</u>	<u>(25)</u>

5.7 Финансови приходи

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Приходи от лихви по заеми		5
Положителни валутно-курсови разлики	3	4
Други		2
	<u>3</u>	<u>11</u>

6. Данък върху доходите

Основните компоненти на разхода за данък върху доходите за годините, приключващи на 31 декември 2013 г. и 2012 г. са:

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Текущ данък	(62)	(61)
Приход/ (Разход) по отсрочени данъци	22	37
Приход/ (Разход) за данък върху доходите, отчетен в отчета за всеобхватния доход	<u>(40)</u>	<u>(24)</u>

Приложимата ставка на данъка върху доходите за 2013 г. е 10% (2012 г.: 10%). През 2014 г. приложимата данъчна ставка също е 10 %.

МАК АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За годината, приключваща на 31 декември 2013 г.

6. Данък върху доходите

Равнението между разхода за данък върху доходите и счетоводната печалба, умножена по приложимата данъчна ставка за годините, приключващи на 31 декември 2013 г. и 31 декември 2012 г., е представено по-долу:

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Счетоводна печалба преди данъци	432	328
Разход от данък върху доходите по приложимата данъчна ставка от 10% за 2013 г. (2012 г.: 10%)	(43)	(33)
Разходи/приходи, непризнати за данъчни цели	5	7
Данък от временни разлики	(29)	(25)
Данъчен ефект от временни разлики	27	27
Приход/(Разход) за данък върху доходите	(40)	(24)

Отсрочените данъци към 31 декември 2013 г. и 31 декември 2012 г. са свързани със следното:

	Баланс		Отчет за всеобхватния доход	
	<u>2013</u>	<u>2012</u>	<u>2013</u>	<u>2012</u>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
<i>Отсрочени данъчни активи</i>				
Ускорена амортизация за данъчни цели	63	39	24	28
Неползвани отпуски на персонала	17	19	(2)	
Задължения за доходи на персонала при пенсиониране	4	9	(5)	9
Обезценка на вземания	2		2	
Обезценка на материални запаси	3		3	
	<u>89</u>	<u>66</u>	<u>22</u>	<u>37</u>
Приход/ (Разход) по отсрочени данъци			22	37
Отсрочени данъчни пасиви, нетно	89	66		

МАК АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За годината, приключваща на 31 декември 2013 г.

7. Имоти, машини и съоръжения

	Земи и сгради	Машини и оборудване	Разходи за придобиване	Общо
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Отчетна стойност:				
На 1 януари 2012 г.	6,039	9,643	1,656	17,338
Придобити	18	38	858	914
Трансфери				-
Отписани	(9)	(504)	-	(513)
На 31 декември 2012 г.	6,048	9,177	2,514	17,739
Придобити	7	109	1092	1,208
Трансфери		54	(54)	-
Отписани		(84)	-	(84)
На 31 декември 2013 г.	6,055	9,256	3,552	18,863
Амортизация:				
На 1 януари 2012 г.	2,632	8,374	-	11,006
Начислена амортизация за годината	217	514	-	731
Отписана	(6)	(503)	-	(509)
На 31 декември 2012 г.	2,843	8,385	-	11,228
Начислена амортизация за годината	217	375	-	592
Отписана		(84)	-	(84)
На 31 декември 2013 г.	3,060	8,676	-	11,736
Балансова стойност:				
На 1 януари 2012 г.	3,409	1,270	1,656	6,335
На 31 декември 2012 г.	3,207	793	2,514	6,514
На 31 декември 2013 г.	2,995	580	3,552	7,127

Разходи за придобиване на имоти, машини и съоръжения

Разходите за придобиване на имоти, машини и съоръжения са свързани с реконструкция на стара административна сграда. Финансирането е изцяло от собствени средства.

Обезценка на имоти, машини и съоръжения

На база на извършения преглед за обезценка на дълготрайните материални активи към 31 декември 2013 г., ръководството на Дружеството не е установило индикатори за това, че балансовата стойност на активите надвишава тяхната възстановима стойност.

Балансовата стойност на машините и оборудването, държани при условия на финансов лизинг към 31 декември 2013 г. е 71 хил. лв. (2012 г.: 0 хил. лв.).

МАК АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За годината, приключваща на 31 декември 2013 г.

8. Дълготрайни нематериални активи

	Права върху собствено ст	Програмни продукти	Други активи	Общо
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Отчетна стойност:				
На 1 януари 2012 г.	20	94	98	212
На 31 декември 2012 г.	20	94	98	212
На 31 декември 2013 г.	20	94	98	212
Амортизация:				
На 1 януари 2012 г.	14	94	97	205
Постъпили	1		1	2
На 31 декември 2012 г.	15	94	98	207
На 31 декември 2013 г.	15	94	98	207
Балансова стойност:				
На 1 януари 2012 г.	6		1	7
На 31 декември 2012 г.	5			5
На 31 декември 2013 г.	5			5

9. Финансови активи

Участия	2013	2012
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
МАК СОЛАР ООД 50%		3
МАК Трейдинг ООД 25%	5	5
	5	8

10. Материални запаси

	2013	2012
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Материали (по себестойност)	1,663	1,434
Стоки (по себестойност)	65	16
Минус: Натрупана обезценка на стоки	(28)	
Стоки(по по-ниската от себестойност и нетна реализируема стойност)	37	1,434
Незавършено производство	873	807
Продукция	2,399	2,232
	4,972	4,489

МАК АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За годината, приключваща на 31 декември 2013 г.

10. Материални запаси (продължение)

Движението в натрупаната обезценка на материални запаси (стоки) е следното:

	2013	2012
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
На 1 януари	-	
Призната (Бележка 5.5)	28	
На 31 декември	28	

Ръководството на Дружеството счита, че към 31 декември 2013 г. материалните запаси могат да бъдат реализирани поне по тяхната себестойност.

11. Търговски и други вземания

	2013	2012
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Търговски вземания бруто	5,864	6,641
Минус натрупана обезценка за трудносъбираеми вземания	45	47
Търговски вземания нето	5,819	6,594
Предоставени аванси	152	94
Съдебни вземания	343	26
ДДС за възстановяване	88	74
Разходи за бъдещи периоди	21	7
Други	156	155
	6,579	6,950
	2013	2012
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Търговски вземания, брутно	5,864	6,641
Минус: Натрупана обезценка за трудно-събираеми и несъбираеми търговски вземания	(45)	(47)
Търговски вземания, нетно	5,819	6,594

Търговските вземания не са лихвоносни и обикновено, са със срок на плащане до 45-90 дни.

Към 31 декември 2013 г., търговски вземания с номинална стойност 54 хил. лв. (31 декември 2012 г.: 96 хил. лв.) са изцяло обезценени, в резултат на направен от ръководството на Дружеството анализ на тяхната събираемост.

МАК АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За годината, приключваща на 31 декември 2013 г.

11. Търговски и други вземания (продължение)

Движението в натрупаната обезценка на трудносъбираеми и несъбираеми вземания е следното:

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
На 1 януари	47	
Призната (Бележка 5.5)	26	47
Възстановена (Бележка 5.1)	(28)	-
На 31 декември	<u>45</u>	<u>47</u>

Към 31 декември 2013 г., възрастовият анализ на търговските вземания, които не са обезценени, е представен в таблицата по-долу:

	Общо	Нито просрочени, нито обезценени	Просрочени, но необезценени				>120 дни
			< 30 дни	30-60 дни	60-90 дни	90-120 дни	
2013	54		-	-	-	-	54
2012	96				-	-	96

12. Парични средства и краткосрочни депозити

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Парични средства в банкови сметки	283	520
Парични средства в брой	2	7
Депозити	26	
	<u>311</u>	<u>527</u>

13. Основен капитал и резерви

Собственият капитал на Групата се състои от:

13.1 Основен капитал

Основен капитал включващ :

Регистриран капитал –представен по номинална стойност съгласно съдебно решение за регистрация.

Невнесен капитал – представлява невнесената част от основния капитал по номинален размер.

Изкупени собствени акции- представени по стойността платена за обратното придобиване.

Регистриран капитал

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
404.721 броя обикновени акции с номинална стойност 1 лв. всяка	405	405
<i>в т.ч държани от миноритарни акционери</i>	82	82

Всички обикновени акции са изцяло платени.

МАК АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За годината, приключваща на 31 декември 2013 г.

13. Основен капитал и резерви (продължение)

13.2 Резерви, включващи:

Общи резерви – образувани от разпределение на печалба съгласно изискванията на Търговския закон на РБългария и устава на дружеството.

Допълнителни резерви – образувани по решение на общото събрание на дружеството от разпределение на финансов резултат и ревалоризация на активи и пасиви /преизчисление за свръхинфлация / към 31.12.1997г.

Резерв от последващи оценки на активи - формиран от извършвани преоценки на активи до 01.01.2002г по действащото законодателство и еднократна оценка на активи към 01.01.2003г.

Групата е приела счетоводна политика да отразява корекции от промяна на счетоводна политика и фундаментални грешки чрез коригиране на салдото на неразпределената печалба в отчетния период.

	Резерв от последващ и оценки	Общи резерви	Други резерви	Общо
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
На 1 януари 2012 г.	619	13	12,255	12,887
Други намаления	(52)			(52)
На 31 декември 2012 г.	567	13	12,255	12,835
Други намаления	(26)			(26)
На 31 декември 2013 г.	541	13	12,255	12,809

13.3 Финансов резултат, включващ:

Неразпределена към датата на финансовия отчет натрупана печалба от предходни периоди.

Непокрита към датата на финансовия отчет натрупана загуба от предходни периоди.

Печалба/загуба от периода.

Управление на капитала

Основната цел на управлението на капитала на Дружеството е да се осигури стабилен кредитен рейтинг и капиталови показатели, с оглед продължаващото функциониране на бизнеса и максимизиране на стойността му за акционерите.

Дружеството следи собствения си капитал чрез реализирания финансов резултат за отчетния период, както следва:

	2013	2012
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Неразпределена печалба	721	391
Нетна печалба	392	304
	1,113	695

МАК АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За годината, приключваща на 31 декември 2013 г.

15. Търговски и други задължения към трети лица

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Търговски задължения към трети лица	3,555	3,374
Получени аванси от клиенти	900	852
Задължения към персонала	259	271
Задължения към осигурителни предприятия	72	73
Данъци и други задължения към бюджета	81	42
Други	120	203
	<u>4,974</u>	<u>4,815</u>

Посочените по-горе търговски задълженията не са лихвоносни и обичайно, се уреждат в 30 или 90 дневен срок. Данъчните и осигурителните задължения не са лихвоносни и се уреждат в законово установените срокове.

16. Доходи на персонала при пенсиониране

Съгласно българското трудово законодателство, Дружеството е задължено да изплати на служителите си при пенсиониране от две до шест брутни месечни заплати в зависимост от прослужения стаж в предприятието. Ако служител е работил в МАК АД в продължение на 10 години, той получава шест брутни месечни заплати при пенсиониране, а ако е работил по - малко от 10 години – две брутни месечни заплати. Планът за доходи на персонала при пенсиониране не е финансиран.

Компонентите на разходите за доходи на персонала при пенсиониране, признати в отчета за доходите и задълженията, признати в баланса към 31 декември 2013 г. и 2012 г. са обобщени по-долу:

Разходи за доходи на персонала при пенсиониране

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Разходи за текущ стаж	(8)	(13)
Разходи за лихви	(4)	(2)
Нетни актюерски /загубипечалби признати през годината	(22)	(38)
Приходи/ (Разходи) за доходи на персонала при пенсиониране, признати в отчета за доходите	<u>(34)</u>	<u>(53)</u>

Задължения за доходи на персонала при пенсиониране

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Настояща стойност на задължението за доходи на персонала при пенсиониране	62	99
Задължения за доходи на персонала при пенсиониране, признати в баланса	<u>62</u>	<u>99</u>

МАК АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За годината, приключваща на 31 декември 2013 г.

16. Доходи на персонала при пенсиониране (продължение)

Промените в настоящата стойност на задължението за доходи на наети лица при пенсиониране са както следва:

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
На 1 януари	99	10
Разходи за лихви	4	12
Разходи за текущ стаж	8	4
Изплатени доходи на персонала	(24)	(11)
Актюерски (печалби)/загуби (Бележка 5.1)	(25)	84
На 31 декември	<u>62</u>	<u>99</u>

Основните предположения, използвани при определяне на задълженията за доходи на наети лица при пенсиониране са посочени по-долу:

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Норма на дискотиране	3,5%	4,00%
Текучество на персонала	(t;10;4;1)	(t;10;4;1)
Бъдещо увеличение на възнаграденията	5%	5%

Сумите на посочените по-долу статии за текущия и предходните два периода са, както следва:

	<u>2013</u>	<u>2012</u>	<u>2011</u>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Задължения за доходи на персонала при пенсиониране	62	99	9
Актюерски печалби и (загуби)	(25)	84	36

17. Оповестяване на свързани лица

Предприятие с контролно участие в Дружеството

79,66% от акциите на МАК АД се притежават от Дюкер ООД, Габрово. Останалите 20,34% от акциите се притежават от физически и юридически лица.

Други свързани лица

МАК В, МАК ДИВЕРС ЕООД, ДЗЗД, МАК ТРЕЙДИНГ, ДЗЗД МАК АД, МАК В, Интендантско обслужване ЕАД

Условия на сделките със свързани лица

Продажбите на и покупките от свързани лица се извършват по договорени цени. Неиздължените салда в края на годината са необезпечени, безлихвени (с изключение на заемите) и уреждането им се извършва с парични средства. За вземанията от или задълженията към свързани лица не са предоставени или получени гаранции. Вземанията от свързани предприятия към 31 декември 2013 г. са със срок за плащане от 30 до 120 дни, а на задълженията от 30 до 90 дни. Дружеството не е извършило обезценка на вземания от свързани лица към 31 декември 2013 г. (2012 г.: нула). Преглед за обезценка се извършва всяка финансова година на база на анализ на финансовото състояние на свързаното лице и пазара, на който то оперира.

МАК АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За годината, приключваща на 31 декември 2013 г.

17. Оповестяване на свързани лица (продължение)

Общата сума на сделките със свързани лица и дължимите салда за текущия и предходен отчетен период са както следва:

		Продажби на свързани лица	Покупки от свързани лица	Суми, дължими от свързани лица	Суми, дължими на свързани лица
		<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Продажби на / покупки от свързани лица					
<i>Други свързани лица</i>					
МАК ДИВЕРС ЕООД	2013	4,122	2,442		844
	2012	2,311	1,531		252
МАК В ЕООД	2013	2,107	951	397	
	2012	1,461	258	494	
ДЗЗД МАК АД, МАК В, ИО ЕАД	2013			1,906	
	2012			1,906	

18. Ангажименти и условни задължения

Финансов лизинг

Дружеството е придобило автомобил при условията на финансов лизинг. Задълженията по договора за финансов лизинг са дължими, както следва:

	Минимални лизингови плащания	Настояща стойност на минимални лизингови плащания	Минимални лизингови плащания	Настояща стойност на минимални лизингови плащания
	2013	2013	2012	2012
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
В рамките на 1 година	15	13		
Между 1 и 5 години	49	45		
Общо минимални лизингови плащания	64	58		
Минус: финансови разходи	(6)	-		
Настояща стойност на минималните лизингови плащания	58	58		

Правни искиове

Срещу дружеството няма заведени правни искиове.

На 15.12. 2013 г. Дружеството е сключило договор за револвиращ кредит с общ размер 150 хил. евро. Неговата цел е да се финансират потребностите от оборотни средства на Дружеството и обезпечане на издаването на банкови гаранции. Лихвеният процент е в размер на 1-месечен юрибор плюс надбавка от 4.5%. Дружеството няма усвоени суми за финансиране на оборотни средства или гаранции към 31.12.2013.

МАК АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За годината, приключваща на 31 декември 2013 г.

18. Ангажименти и условни задължения (продължение)

Към 31.12.2013г Групата е издала следните гаранции за добро изпълнение в полза на трети лица:

Бенефициент	2013
	<i>хил. лв.</i>
Министерство на ВР Македония (МАК АД)	15
ММИ (МАК В ЕООД)	26
	41

Други

Ръководството на Дружеството не счита, че съществуват съществени рискове в резултат на динамичната фискална и регулаторна среда в България, които биха наложили корекции във финансовия отчет за годината, приключваща на 31 декември 2013 г.

19. Цели и политика за управление на финансовия риск

Основните финансови пасиви на Дружеството включват лихвоносни заеми и привлечени средства, и търговски задължения. Основната цел на тези финансови инструменти е да се осигури финансиране за дейността на Дружеството. Дружеството притежава финансови активи като например, търговски вземания и парични средства и краткосрочни депозити, които възникват пряко от дейността.

През 2013 г., както и през 2012 г., Дружеството не притежава и не търгува с деривативни финансови инструменти.

Основните рискове, произтичащи от финансовите инструменти на Дружеството са лихвен риск, ликвиден риск, валутен риск и кредитен риск. Политиката, която ръководството на Дружеството прилага за управление на тези рискове, е обобщена по-долу.

Лихвен риск

Дружеството е изложено на риск от промяна в пазарните лихвени проценти, основно, по отношение краткосрочните и дългосрочни си финансови пасиви с променлив (плаващ) лихвен процент. Политиката на Дружеството е да управлява разходите за лихви чрез използване на финансови инструменти, както с фиксирани, така и с плаващи лихвени проценти.

Ликвиден риск

Ефективното управление на ликвидността на Дружеството предполага осигуряване на достатъчно оборотни средства, предимно, чрез поддържане на неизползвани разрешени кредитни линии и краткосрочно финансиране от свързани лица. Към 31 декември, падежната структура на финансовите пасиви на Дружеството, на база на договорените недисконтирани плащания, е представена по-долу:

Към 31 декември 2013 г.

	На поискване	< 3 месеца	3-12 месеца	1-5 години	> 5 години	Общо
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Търговски и други задължения	-	2,308	304	2,363	-	4,975

Към 31 декември 2012 г.

	На поискване	< 3 месеца	3-12 месеца	1-5 години	> 5 години	Общо
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Търговски и други задължения	-	2,423	27	2,365	-	4,815

19. Цели и политика за управление на финансовия риск (продължение)

Ликвиден риск (продължение)

Валутен риск

Дружеството извършва покупки, продажби, предоставяне и получаване на заеми в чуждестранни валути – евро, щатски долари и швейцарски франкове. Основната част от тези операции се осъществяват в евро. Тъй като валутният курс лев/евро е фиксиран на 1.95583, валутният риск, произтичащ от евровите експозиции на Дружеството е минимален. Дружеството осъществява покупки на материални запаси и услуги в щатски долари и швейцарски франкове, които са под 1% от общия обем на покупките. Следователно, експозицията на Дружеството към риска от промени във валутния курс на лев/щ.долар и лев/швейцарски франк не е значителна.

Кредитен риск

Дружеството търгува единствено с утвърдени, платежоспособни контрагенти. Неговата политика е, че всички клиенти, които желаят да търгуват на отложено плащане, подлежат на процедури за проверка на тяхната платежоспособност. Освен това, салдата по търговските вземания се следят текущо, в резултат на което експозицията на Дружеството по трудносъбираеми и несъбираеми вземания не е съществена. Както е оповестено в Бележка 17 Дружеството отчита съществени транзакции и вземания по продажби от свързани лица. Съществените експозиции се очаква да бъдат уредени в хода на нормалния кредитен срок.

Кредитният риск, който възниква от другите финансови активи на Дружеството, като например, парични средства и други финансови активи, представлява кредитната експозицията на Дружеството, произтичаща от възможността неговите контрагенти да не изпълнят своите задължения.

Максималната кредитна експозиция на Дружеството по повод на признатите финансови активи, възлиза на съответната им стойност по баланса към 31 декември 2013 г.

20. Финансови инструменти

Справедливи стойности

Справедлива стойност е сумата, за която един финансов инструмент може да бъде разменен или уреден между информирани и желаещи страни в честна сделка между тях, и която служи за най-добър индикатор за неговата пазарна цена на активен пазар.

Дружеството определя справедливата стойност на финансовите инструменти на база на наличната пазарна информация или ако няма такава, чрез подходящи модели за оценка. Справедливата стойност на финансовите инструменти, които се търгуват активно на организирани финансови пазари, се определя на база на котираните цени „купува“ в края на последния работен ден на отчетния период. Справедливата стойност на финансови инструменти, за които няма активен пазар, се определя чрез модели за оценка. Тези модели включват използване на скоросни пазарни сделки между информирани, честни и желаещи страни; използване на текущата справедлива стойност на друг инструмент, със сходни характеристики; анализ на дисконтираните парични потоци или други техники за оценка.

Ръководството на МАК АД счита, че справедливите стойности на финансовите инструменти, които включват парични средства и краткосрочни депозити, търговски и други вземания, лихвоносни заеми и привлечени средства, търговски и други задължения не се отличават от техните балансови стойности, особено ако те са с краткосрочен характер или приложимите лихвени проценти се променят според пазарните условия.

21. Събития след отчетната дата

Не са настъпили събития след 31 декември, които да налагат допълнителни корекции и/или оповестявания във финансовия отчет на Дружеството за годината, приключваща на 31 декември 2013 г.

МАК АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За годината, приключваща на 31 декември 2013 г.
